

REFERAT / RAPPORT

Studietur til Øvre Pasvik Nasjonalpark 7.-8. oktober 2024

Bakgrunnen for studieturen var å lære mer om arbeidet som har vært gjort i Øvre Pasvik nasjonalparkstyre. På veien var vi også innom Svanhovd naturhus. Det ble gjennomført styremøte underveis. Studieturen ble gjennomført sammen med Reisa nasjonalparkstyre.

Deltakere:

John R. Karlsen – Kvænangsbotn og Navitdalen verneområdestyre
Marit Kristine Hætta Sara - Kvænangsbotn og Navitdalen verneområdestyre
Hanne Wiesener - Kvænangsbotn og Navitdalen verneområdestyre
Mikkel O. Nilut – Reisa nasjonalparkstyre
Herborg Ringstad - Reisa nasjonalparkstyre
Eirik Losnegaard Mevik - Reisa nasjonalparkstyre
Rune Benonisen – forvalter
Nina Storm – forvalter

Opplegget

Dag 1 - 7. oktober

Grappa møttes på Kirkenes lufthavn og kjørte sammen i leiebil til Svanhovd. Etter innsjekk kjørte gruppa videre til Øvre Pasvik Nasjonalpark til Sortbrystkjernkoia (1,5t) rett ved grensa til nasjonalparken. Deretter en kort kjøretur til Infopunkt Gjøken. Retur til Svanhovd ca kl 20.00.

Øvre Pasvik Nasjonalpark

Nasjonalparken ble opprettet i 1970 med hovedvekt på urskogspreget. Området er 119km². Nærhet til Russland har satt preg både på området og på forvaltningen. Øvre Pasvik er i dag del av et grensesamarbeid med Finland (og tidligere også med Russland) i Pasvik grenseparkområde (Pasvik-Enare trilaterale park, nå bi-lateral park)

Sortbrystkjernkoia

Dette er en av innfallsportene til området. Her finnes gapahuk, toalett og parkering. Turstien med utgangspunkt her fortsetter inn i Vätsäri ødemarksområde i Finland. Vi fikk se hvordan stiene er tilrettelagt med ulike tiltak. Blant annet med barklegging av våte områder. Vi vikk også se eksempler på et særegent kulturspor, nemlig barkuttak fra furu som var brukt i kosthold.

Innfallspørt Gjøken

Nasjonalparkstyret har vært veldig aktive med å skape prosjekter og tiltak. Området som i dag er innfallspørt fikk styret leie fra Finnmarkseiendommen og fikk flyttet inn en eldre skogstue dit. Prosjektet etter det har vært å restaurere huset til møte- og servicefasiliteter og å etablere et infopunkt i tilknytning til bygget og på plassen foran bygget.

Gjøken er i dag eksempel på godt samarbeid mellom flere lokale og regionale aktører hvor idéen har vært å få opp fasiliteter som kan gi aktivitet og lokal verdiskaping i bred forstand. Styrets engasjement har vært viktig, men like viktig har samarbeidet og viljen fra andre lokale aktører vært og ikke minst oppslutningen om nasjonalparken og de mulighetene den gir og kan gi for lokalsamfunnet.

Styrene fikk middag og en god prat med forvalter Rolf S. Kolstrøm og styreleder Kurt Pasvikbamsen Wikan.

Dag 2 - 8. oktober

Svanhovd i Pasvik er et kompetanse- og forskningssenter som er unikt i Norge.

NIBIO Svanhovd i Pasvikdalen er sterkt engasjert i miljøforskningssamarbeid i Barentsregionen. Det drives kunnskapsformidling og egen FoU med basis i natur og miljø i Barentsregionen. Stasjonen driver et moderne DNA-laboratorium, besøkssenter, botanisk hage og konferansesenter. Svanhovd har omfattende samarbeid med landene i Barentsregionen. Utklipp fra: [Svanhovd - Nibio](#)

Svanhovd Miljøsentere og Besøkssentere

Etter frokost hadde vi møte og foredrag fra Victoria Gonzalez.

Hun gikk gjennom de ulike prosjektene og tiltakene som knytter seg til NIBIO svanhovd generelt og om aktivitet om formidling fra besøkssentere spesielt. For eksempel

Forskelaben – genetisk undervisningslaboratorium. For elever.

Naturskole – opplegg tilpasset 2. eller 3.trinn om Naturfaget

PNC «fenologi på nordkalotten» - ungdomsskoler i Norge og Finland. Øke kompetansen og interesse for naturfag og stimulere til kontakt mellom elever og fagmiljø i Norge og Finland.

Se info om disse og andre tema på - [Naturveiledning – Besøkssentere Øvre Pasvik nasjonalpark](#)

Utstillingen

Som siste post i programmet fikk vi en gjennomgang i utstillingen. Dette er en formidling av både lokal natur og kultur. Men med spesiell fokus på bjørn side ndet har vært en av forskningstema NIBIO har hatt over tid.

Læringspunkter

Det gir alltid inspirasjon å være på studietur. Både for å få sett det en sjøl har gjort av titlak i et annet lys, og for å lære av det andre har gjort eller ikke gjort. Det er også nuyttig å møte styremedlemmer på en annen arena enn vanlig, og bli bedre kjent. Det oppleves som nyttig å være på slike studieturer. Turen, med en overnatting og to halve fagdager anses om en bra ramme.

- Svanohvd er et særegent fagmiljø som gir store muligheter for god formidling med godt faglig basis om natur og naturfaget som ingen andre har. Å kunne delta på tiltak eller prosjekter som for eksempel PNC ville kunne gitt verdifull kunnskap om natur og endringer i våre områder, samt en kontakt mot et sterkt og bredt fagmiljø. Vi bør ta kontakt med de for å se om det kan være muligheter for samarbeid eller tettere samvirke.
- Innfallsport Gjøken er et godt eksempel hva som kan komme ut fra godt samarbeid lokalt og en sterkt engasjement fra nasjonalparkstyret og fra samarbeidsaktørene. Slike prosjekter vil på kort og lang sikt gi mulighet for bred verdiskaping.

I Nordreisa har Ovi Raishiin samme funksjon som Gjøken. Det vil si et startsted eller innfallsport nært opp til verneområder. Dette har blitt bygget opp gjennom privat initiativ over mange år men er i stadig utvikling. Verneområdestyret kan engasjere seg sterkere i denne utviklingen. Det samme gjelder eventuelle innfallspor i Kautokeino.

I Kvænangen har Næringsbygget Árres funksjon som en innfallsport ved veien. Som et første stoppested med informasjon og annen service. På sikt kan en kanskje tenke seg også at et det kan utvikles en mer framskutt innfallsport eller startsted nærmere Kvænangsbotn. Det må i så fall være i tett samarbeid med andre, gjerne lokale m aktører.

Notat slutt

Rune Benonisen

Kart

**Verneområdestyret
for Kvænangsbotn
og Navitdalen
landskapsvernområder**

